

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

24 MAI 2011

Proposition de loi modifiant l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique en ce qui concerne le délai de prescription de l'action publique et de l'action civile résultant d'une infraction

(Déposée par M. Peter Van Rompuy et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

À la suite d'une question préjudicielle posée par le tribunal de commerce de Liège, la Cour constitutionnelle a soumis l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique à un contrôle constitutionnel.

L'article 26 de ladite loi dispose ce qui suit :

« Art. 26. L'action publique et l'action civile résultant d'une infraction aux dispositions ci-dessus de la présente loi, ou aux règlements arrêtés en exécution de celle-ci, se prescrivent par une année révolue à partir de la date du procès-verbal constatant l'infraction. »

Le juge *a quo* interroge la Cour sur la différence de traitement qui découle de cet article entre, d'une part, le délai de prescription auquel est soumise l'action en réparation du préjudice causé par un manquement aux dispositions de la loi du 10 mars 1925 constitutif d'une infraction et, d'autre part, le délai de prescription auquel est soumise l'action en réparation du préjudice causé par un manquement aux dispositions de la même loi, mais qui n'est pas constitutif d'une infraction. Dans le dernier cas, le délai de prescription est en principe fixé, en vertu de l'article 2262bis, § 1er, alinéa 2, du Code civil, à cinq ans à partir du jour qui suit celui où la personne lésée a eu connaissance du

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

24 MEI 2011

Wetsvoorstel tot wijziging van het artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening met betrekking tot de verjaringstermijn van de openbare en burgerlijke rechtsvordering na overtreding

(Ingediend door de heer Peter Van Rompuy c.s.)

TOELICHTING

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de rechtbank van Koophandel te Luik werd het artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening aan een grondwettelijke toetsing door het Grondwettelijk Hof onderworpen.

Het artikel 26 van voormelde wet bepaalt het volgende :

« Art. 26. De openbare rechtsvordering en de burgerlijke rechtsvordering wegens overtreding van hogerstaande bepalingen dezer wet of van de ter uitvoering daarvan genomen verordeningen, verjaren na één jaar vanaf de datum van het proces-verbaal dat de overtreding vaststelt. »

De verwijzende rechter stelt het Hof de vraag over het verschil in behandeling dat uit dat artikel voortvloeit tussen, enerzijds de verjaringstermijn waaraan de vordering tot vergoeding van de schade, veroorzaakt door een overtreding van de bepalingen van de wet van 10 maart 1925 die een misdrijf vormt, is onderworpen en anderzijds, de verjaringstermijn waaraan de vordering tot vergoeding van de schade, veroorzaakt door een overtreding van de bepalingen van dezelfde wet die evenwel geen misdrijf vormt, is onderworpen. In het laatste geval wordt de verjaringstermijn, krachtens artikel 2262bis, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, in beginsel vastgesteld op vijf

dommage ou de son aggravation et de l'identité de la personne responsable.

La Cour estime que la différence de traitement en cause repose sur un critère objectif, à savoir le caractère pénalement punissable ou non du comportement dommageable.

En fixant à un an le délai de prescription de l'action en réparation du dommage résultant d'une faute constitutive d'une infraction pénale et en le faisant débiter à dater de la rédaction du procès-verbal constatant l'infraction, le législateur n'empêche pas que l'action civile découlant de l'infraction soit prescrite à l'échéance d'un délai inférieur à celui dont bénéficie la victime d'une faute — résultant, notamment, de la violation d'une disposition de la loi en cause non constitutive d'une infraction — en vertu de l'article 2262*bis*, § 1er, alinéa 2, du Code civil.

Il s'ensuit que la disposition en cause peut avoir pour conséquence que la situation d'une personne ayant subi un dommage résultant d'une faute soit sensiblement plus défavorable lorsque cette faute constitue une infraction que lorsqu'elle n'en constitue pas une. Il en résulte une grave limitation des droits de la victime, hors de proportion avec les intérêts que le législateur a pu vouloir protéger en fixant à un an le délai de prescription de l'action publique et de l'action civile découlant de l'infraction.

La Cour constitutionnelle a donc constaté dans son arrêt que l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique viole les articles 10 et 11 de la Constitution.

Pour les arguments des parties et la motivation complète de la Cour constitutionnelle, il est renvoyé au texte de l'arrêt rendu le 22 décembre 2010 par la Cour constitutionnelle (arrêt n° 157/2010, numéro du rôle 4881).

La présente proposition de loi vise dès lors à mettre l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique en conformité avec la Constitution, conformément à l'arrêt de la Cour constitutionnelle.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cette disposition adapte l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique

jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon.

Het Hof is van oordeel dat het verschil in behandeling berust op een objectief criterium, namelijk het al dan niet strafbaar stellen door de wet van de schadeverwekkende gedraging.

Door de verjaringstermijn van de vordering tot vergoeding van de schade die voortvloeit uit een fout die een strafrechtelijk misdrijf vormt, op één jaar vast te stellen en door hem te doen ingaan vanaf het opstellen van het proces-verbaal waarbij de overtreding wordt vastgesteld, maakt de wetgever het niet onmogelijk dat de burgerlijke rechtsvordering die uit de overtreding voortvloeit, verjaart na het verstrijken van een termijn die korter is dan die welke het slachtoffer van een fout — die met name voortvloeit uit de overtreding van een bepaling van het in het geding zijnde wet die geen misdrijf vormt — krachtens artikel 2262*bis*, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek geniet.

Daaruit volgt dat de in het geding zijnde bepaling tot gevolg kan hebben dat de situatie van een persoon die wegens een fout schade heeft geleden, aanzienlijk ongunstiger is wanneer die fout een misdrijf vormt dan wanneer zij geen misdrijf vormt. Daaruit vloeit een ernstige beperking van de rechten van het slachtoffer voort, die niet in verhouding staat tot de belangen die de wetgever heeft willen beschermen door de verjaringstermijn van de strafvordering en van de burgerlijke rechtsvordering die uit de overtreding voortvloeit, op één jaar vast te stellen.

Het Grondwettelijk Hof stelde daarom in haar arrest vast dat het artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt.

Voor de argumenten van partijen en de volledige motivatie van het Grondwettelijk Hof wordt verwezen naar de tekst van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 december 2010 (Arr. nr. 157/2010, rolnummer 4881).

Dit wetsvoorstel wenst daarom het artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening in overeenstemming te brengen met de Grondwet conform het arrest van het Grondwettelijk Hof.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Deze bepaling past het artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening aan om

de manière à tenir compte de l'arrêt rendu le 22 décembre 2010 par la Cour constitutionnelle (arrêt n° 157/2010, numéro du rôle 4881).

L'article 26 est aligné sur l'article 2262*bis*, § 1er, alinéa 2, du Code civil, qui prévoit que toutes les actions en réparation d'un dommage fondées sur une responsabilité extracontractuelle se prescrivent par cinq ans à partir du jour qui suit celui où la personne lésée a eu connaissance du dommage ou de son aggravation et de l'identité de la personne responsable. Ces actions se prescrivent en tout cas par vingt ans à partir du jour qui suit celui où s'est produit le fait qui a provoqué le dommage.

Dans sa nouvelle rédaction, l'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique prévoit désormais que l'action publique et l'action civile résultant d'une infraction aux dispositions de cette loi ou de ses arrêtés d'exécution se prescrivent par cinq ans à partir du jour qui suit la date du procès-verbal constatant l'infraction, sans que ces actions puissent toutefois se prescrire avant que l'action en réparation d'un dommage fondée sur une responsabilité extracontractuelle au sens de l'article 2262*bis*, § 1er, alinéa 2, du Code civil soit prescrite.

*
* *

op deze wijze tegemoet te komen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 december 2010 (Arr. nr. 157/2010, rolnummer 4881).

Het artikel 26 wordt afgestemd op het artikel 2262*bis*, § 1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek waarin is voorzien dat alle rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwarende ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon verjaren. Deze rechtsvorderingen verjaren in ieder geval door verloop van twintig jaar vanaf de dag van de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt, zich heeft voorgedaan.

Het nieuwe artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening bepaalt voortaan dat de openbare rechtsvordering en de burgerlijke rechtsvordering wegens overtreding van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten verjaren door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op de datum van het proces-verbaal dat de overtreding vaststelt, zonder dat deze rechtsvorderingen echter kunnen verjaren vooraleer de rechtsvordering tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 2262*bis*, § 1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek is verjaard.

Peter VAN ROMPUY.
Sabine de BETHUNE.
Rik TORFS.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 26 de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique est remplacé par ce qui suit :

«Art. 26. L'action publique et l'action civile résultant d'une infraction aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution se prescrivent par cinq ans à partir du jour qui suit la date du procès-verbal constatant l'infraction, sans que ces actions puissent toutefois se prescrire avant que l'action en réparation d'un dommage fondée sur une responsabilité extracontractuelle au sens de l'article 2262*bis*, § 1er, alinéa 2, du Code civil soit prescrite.»

4 avril 2011.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 26 van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening wordt vervangen als volgt :

«Art. 26. De openbare rechtsvordering en de burgerlijke rechtsvordering wegens overtreding van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten verjaren door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op de datum van het proces-verbaal dat de overtreding vaststelt, zonder dat deze rechtsvorderingen echter kunnen verjaren vooraleer de rechtsvordering tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 2262*bis*, § 1, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek is verjaard.»

4 april 2011.

Peter VAN ROMPUY.
Sabine de BETHUNE.
Rik TORFS.